

Załącznik do Uchwały Nr XIX/132/2012
Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia 24 kwietnia 2012 r.

**Gminny program
przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie
na lata 2012 - 2015**

Nowe Miasto Lubawskie, 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	4
II. Analiza SWOT	7
III. Cel główny programu	9
IV. Cele szczegółowe programu	9
V. Informacje dotyczące realizacji programu	13
VI. Przewidywane efekty i rezultaty programu	13
VII. Monitoring i ewaluacja.....	14
VIII. Zespół tworzący program.....	16

WSTĘP

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i jako takie leży w kręgu zainteresowań zarówno osób związanych ze „światem nauki”, jak również „praktyków”.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska U., *Przemoc kobiet w rodzinie*, W-wa 2008, s. 21].

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasal H.D., *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, W-wa 2005, s. 16–19].

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.

Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [Tomaszewska L., *Przemoc wobec kobiet w rodzinie – niezbędnik prokuratora*, W-wa 2007, s. 36–37].

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm). Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, znowelizowana ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek:

- tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne,
- zapewnienia osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania zdecydowanych działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika ponadto z Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2012 –2015.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie

Uwarunkowania prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie do roku 2015.

Diagnoza

Z danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie¹ wynika, że na dzień 31 grudnia 2010 r. Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie liczyła 11.061 mieszkańców, wśród których większość stanowiły kobiety, tj. 52,88 %. Dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia stanowiły 20,38% ogółu mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego (tabela 1).

¹ Urząd Statystyczny w Olsztynie, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2011: Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie, Powiat Nowomiejski [dostęp: 19 marca 2012], <http://www.stat.gov.pl/olsz/69_590_PLK_HTML.htm>

Tabela 1. Stan ludności w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w roku 2010.

Nowe Miasto Lubawskie					
Ogółem	kobiety	mężczyźni	wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
11.061	5.849	5.212	2.254	7.043	1.764

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Mieście Lubawskim zarejestrowanych było 771 bezrobotnych nowomieszczan. Prawo do zasiłku z tego tytułu posiadało jedynie 130 osób. W 2011 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i na koniec roku było zaewidencjonowanych 809 osób z terenu naszego miasta. Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało 212 osobom. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy nadal pozostają w szczególności osoby do 25 roku życia. Ich udział stanowił 26,95% ogółu bezrobotnych.

Tabela 2. Informacja o osobach bezrobotnych z terenu Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w roku 2010 i 2011.

Rok	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2010	771	337	434
2011	809	343	466

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2011 r. wśród 827 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 499 rodzin (1.307 osób). Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność długotrwała choroba. Uwzględniając typologię rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2011 r., to rodziny z dziećmi stanowiły 44,14% ogółu świadczeniobiorców, wśród których 16,44% stanowiły rodziny niepełne.

Według danych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie w 2010 r. wsparciem w ramach ustawy o pomocy społecznej objęto ogółem 17,81% mieszkańców naszego miasta.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest przeprowadzenie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Na terenie miasta Nowego Miasta Lubawskiego przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu i niskimi dochodami. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie w roku 2010 przeprowadzonych zostało 273 interwencji domowych, z czego 65 dotyczyło przemocy w rodzinie. Natomiast w roku 2011 odnotowano 272 interwencji domowych, w tym 48 związanych z przemocą w rodzinie.

Tabela 3. Interwencje Policji związane z przemocą w rodzinie.

Rodzaj problemu	Rok	
	2010	2011
Interwencje domowe	273	272
Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	65	48
Liczba sprawców ogółem:	66	48
w tym: liczba mężczyzn	64	41
w tym: liczba kobiet	2	7
w tym: liczba dzieci	0	0
Liczba ofiar przemocy ogółem:	96	67
w tym: liczba mężczyzn	20	15
w tym: liczba kobiet	62	43
w tym: liczba dzieci	14	9

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2010 roku rozpatrzono 48 zgłoszeń, z czego w stosunku do 31 osób wystąpiono z wnioskiem do sądu o leczenie odwykowe, a 17 osób dobrowolnie podjęło leczenie w Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Natomiast w 2011 roku rozpatrzono 51 zgłoszeń, w tym w stosunku do 31 osób wystąpiono z wnioskiem o leczenie do sądu, natomiast 20 osób dobrowolnie podjęło leczenie odwykowe w Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim w związku z przemocą w rodzinie prowadzą procedurę „Niebieska Karta – Pomoc Społeczna”. W 2010 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim monitorował sytuację w 48 rodzinach, w których wystąpiła przemoc. Natomiast w roku 2011 z Komendy Powiatowej Policji wpłynęło 47 zgłoszeń dotyczących interwencji domowych, z czego 38 dotyczyło przemocy w rodzinach (w przypadkach niektórych rodzin interwencja Policji wystąpiła kilkakrotnie).

Należy zaznaczyć, że w większości przypadków dane te obejmowały postępowania prowadzone także przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim.

Tabela 4. Liczba interwencji Policji, a ilość wypełnionych Niebieskich Kart – Pomoc Społeczna.

Wyszczególnienie	2009	2010	2011
Liczba interwencji Policji – zgłoszonych do MOPS	8	54	47
Liczba wypełnionych Niebieskich Kart – Pomoc Społeczna	4	17	11

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.

II. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie do 2015 roku, • System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Nowym Mieście Lubawskim na lata 2011-2015, • Program Aktywności Lokalnej dla miasta Nowe Miasto Lubawskie na lata 2009 – 2013, • Program działań na rzecz osób starszych w Nowym Mieście Lubawskim na lata 2010-2015, • Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Brak gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • Słabo rozwinięty system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą, • Brak zespołu interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie, • Brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, • Brak mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy w rodzinie, • Brak dostępnych miejsc dla osób stosujących przemoc w związku z

• Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, • Programy profilaktyczne i wychowawcze przeciwdziałające przemocy w szkołach, • Spotkania, pogadanki ze specjalistami w szkołach, • Alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży, • Funkcjonowanie Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej, oraz Świetlicy dla Dzieci „Nazaret”.	koniecznością izolacji sprawcy, • Słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego, • Ukryta przemoc domowa, • Niska świadomość społeczna na temat zagrożeń związanych z przemocą, • Brak punktu konsultacyjnego.
Szanse	Zagrożenia
• Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie, • Realizacja programów i projektów aktywizacyjnych dla społeczeństwa, • Możliwość pozyskania środków finansowych z unijnych funduszy strukturalnych, • Rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodziny • Rozwinięcie systemu współpracy pomiędzy instytucjami, • Zatwierdzenie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, • Specjalistyczny program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Nowomiejskim na lata 2012 – 2017, • Zwiększenie świadomości społeczeństwa poprzez udział w programach profilaktycznych.	• Problemy uzależnieniowe członków rodzin (alkohol, narkotyki, hazard, itp.), • Słaba kondycja ekonomiczna rodzin – wzrost bezrobocia. • Negatywne wzorce zachowań społecznych, • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy i niechęć do współpracy, • Problemy mieszkaniowe uniemożliwiające odizolowanie sprawcy, • Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin, • Bezradność ofiar przemocy, • Brak zainteresowania chęcią poprawy swojej sytuacji życiowej, • Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.

III. Cel główny programu

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości społecznej.

IV. Cele szczegółowe programu

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, socjalnego) dla ofiar przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Utworzenie i praca zespołu interdyscyplinarnego.	liczba spotkań zespołu, liczba spraw	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Gmina	2012 - 2015	środki własne gminy
2.	Rozwijanie poradnictwa specjalistycznego.	liczba specjalistów, liczba udzielonych porad, ilość osób objętych poradnictwem	PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, szkoły	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
3.	Utworzenie i praca Punktu Konsultacyjnego.	liczba specjalistów, liczba udzielonych porad, ilość osób objętych poradnictwem	PCPR, MOPS	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
4.	Kierowanie osób dotkniętych przemocą do Hostelu Ośrodka Wsparcia Rodziny i Dziecka w Pacóltowie.	liczba osób skierowanych	Gmina, MOPS	2012 - 2015	środki własne gminy

2. Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy,

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Kierowanie i motywowanie sprawców do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.	ilość skierowanych osób,	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
2.	Prowadzenie zajęć programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.	ilość uczestników, ilość spotkań	PCPR	2012 - 2015	środki własne realizatora działania
3.	Uświadomienie sprawców przemocy o skutkach i konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.	ilość udzielonych informacji	Zespół kuratorskiej Służby Sądowej, KPP, MOPS, zespół interdyscyplinarny, MKRPA	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
4.	Kierowanie sprawców do wykonywania prac społecznie-użytecznych (osoby długotrwale bezrobotne, objęte pomocą społeczną).	ilość skierowanych osób	MOPS, PUP, Gmina	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

3. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie oraz edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Podniesienie kompetencji osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.	liczba szkoleń, ilość przeszkolonych osób	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Szkoły, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	liczba rozpowszechnionych informacji	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Szkoły, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Urząd Miejski, lokalne media	2012 – 2015	środki własne realizatorów działania
3.	Rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych.	ilość broszur informacyjnych,	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Szkoły, Straż Miejska, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
4.	Prowadzenie kampanii wśród dzieci i dorosłych w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji i grach komputerowych.	ilość spotkań z dziećmi, ilość spotkań z rodzicami, ilość szkoleń	szkoły, KPP, Poradnia P.P., Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Urząd Miejski, lokalne media	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania

5.	Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy zachowań destrukcyjnych.	ilość zajęć, ilość kół zainteresowań, ilość uczestników	szkoły, MKIS, MCK, MOSiR,	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6.	Rozwijanie form spędzania czasu wolnego sprzyjającego wzmocnieniu więzi rodzinnych.	rodzaj form, ilość form, ilość uczestników	szkoły, MOPS, MKIS, MCK, MOSiR	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

4. Skoordynowanie działań i przepływu informacji pomiędzy instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Wypracowanie metod skutecznej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy.	ilość współpracujących instytucji	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania
2.	Cykliczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz jego grup roboczych.	ilość spotkań zespołu i grup roboczych	Zespół Interdyscyplinarny	2012 - 2015	środki własne gminy
3.	Podjęcie wspólnych działań mających na celu pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.	rodzaj działań, ilość podjętych działań	MOPS, PCPR, KPP, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	2012 - 2015	środki własne realizatorów działania

V. Informacje dotyczące realizacji programu

1. Koordynator programu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.
2. Miejsce realizacji – Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie.
3. Okres realizacji: 2012 – 2015.
4. Realizatorami programu są w szczególności:
 - Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Straż Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Placówki oświatowe z terenu Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie,
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Mieście Lubawskim,

VI. Przewidywane efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- rozwój pomocy specjalistycznej dla ofiar przemocy,
- wzrost liczby przeszkolonych osób, przygotowanych do pomocy rodzinom z problemem przemocy,
- zapoznanie dzieci i młodzieży szkolnej z problematyką przemocy domowej,
- skoordynowanie współpracy osób pracujących na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców.

VII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu realizacji celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzany, co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (okresu trwania pierwotnie zaplanowanego tj. 2015 r.) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu w realizacji celów Programu.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Cele ewaluacji programu to:

- udoskonalenie podejmowanych działań w ramach programu,
- informacje o efektach wdrażania programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z realizacją programu,
- wzrost jakości programu,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie programu wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i jej efektami.

Kryterium Ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczność oraz trwałość ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną m.in. wskaźniki zaplanowane w programie.

Proces ewaluacji programu realizowany jest trzyetapowo:

1. Ewaluacja ex-ante (przed rozpoczęciem)

Przeprowadzona została w trakcie planowania programu. W fazie przygotowywania Programu zbadane zostały w poszczególnych obszarach projektu silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

2. Ewaluacja mid-term (w połowie realizacji)

Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona w połowie wdrażania programu (z uwzględnieniem corocznych raportów z monitoringu i ewaluacji programu). Ewaluacja mid-term ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb oraz adekwatności podejmowanych działań w stosunku do realizacji przyjętych celów w programie. W wyniku działań monitoringowo-ewaluacyjnych w połowie realizacji programu zostanie przeprowadzona analiza realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania problemów oraz zagrożeń do dalszej realizacji.

Ewaluacja i monitoring pozwoli między innymi na aktualizację diagnozy oraz weryfikację założeń programu.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i **ewaluacja on-going** (ewaluacja bieżąca). Zebrane w ich toku informacje przyczynią się do identyfikacji oraz zapobieganie występującym problemom w trakcie realizacji programu.

3. Ewaluacja ex-post (po zakończeniu)

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu. Ewaluacja ex-post ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i do, jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

VIII. Zespół tworzący program

- Kinga Bednarczyk – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- Ewa Fass – Zespół Szkół im. C.K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim,
- Marlena Jaroszek – Zespół Szkół Podstawowej i Muzycznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- Wojciech Kłosowski – Rada Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
- Iwona KołECKA – Zespół Szkolno Przedszkolny w Nowym Mieście Lubawskim,
- Henryk Kreński – Straż Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
- Krystyna Lewandowska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- Anna Marchlewska-Barczewska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- Olga MarkuszeWSKA - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim,
- Ludmiła Mroczkowska – Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim,
- Halina Nadarzyńska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- Lucyna Orzepowska - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim,

- Monika Puchniarz – Gimnazjum w Nowym Mieście Lubawskim,
- Henryk Rogowski – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
- Magdalena Tessmer - Zespół Szkół Zawodowych w Nowym Mieście Lubawskim,
- Wojciech Wegner – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
- Urszula Zboińska - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.